

LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

PAŽYMA

DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS LYTIES PAGRINDU ANTSTOLIO DONATO KISIELIAUS KONTOROS DARBO SKELBIME

2016-11-10 Nr. (16)SI-61)SP-125

Vilnius

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba (toliau – ir Tarnyba) 2016 m. spalio 14 d. gavo informaciją apie interneto tinklalapyje www.cvbankas.lt pastebėtą darbo skelbimą, kuriuo antstolio Donato Kisieliaus kontora (toliau – ir kontora) siūlo darbą buhalterei (- iui). Darbo skelbime nurodoma: „Darbo pobūdis: antstolio kontora (esanti Vilniuje, cente) ieško buhalterės, kuri dalį darbo dienos atliktų buhalterinį darbą (individualios veiklos buhalterijos tvarkymas), likusią dalį darbo dienos dirbtų kitą nesudėtingą darbą, tokį kaip įvairių dokumentų rengimas, informacijos sisteminimas, darbas su duomenų baze. Siūlomas darbas yra pilnai darbo dienai“ (skelbimo tekstas netaisytas).

2016 m. spalio 17 d. sprendimu lygių galimybių kontrolierė A. Skardžiuvienė (toliau – ir kontrolierė) nusprendė pradėti tyrimą savo iniciatyva dėl galimo Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 8 straipsnio pažeidimo.

Kontrolierė, vadovaudamasi Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 25 str. 1 ir 2 dalimis, 2016 m. spalio 18 d. raštu Nr. (16)SI-61)S-837 kreipėsi į kontorą, prašydama informuoti, kokiu pagrindu minėtame darbo skelbime numatytas reikalavimas dėl lyties, t.y., kodėl reikalinga būtent moteriškos lyties atstovė buhalterio pareigoms užimti.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė:

Antstolio Donato Kisieliaus kontora 2016 m. spalio 28 d. gautame paaiškinime „Dėl darbo skelbimo interneto tinklalapyje www.cvbankas.lt“ nurodė, jog antstolis D. Kisielius ieško buhalterio ar buhalterės, neišskiriant šios profesijos atstovų pagal lytį ar kitus kriterijus. Šį faktą įrodo minėto darbo

skelbimo antraštė. Į šią darbo vietą kandidatuoja ir moterys, ir vyrai, todėl, manytina, jog skelbimas nėra diskriminuojantis. Pažymėjo, jog dėl skelbimo turinio ištaisymo kontora jau kreipėsi į interneto tinklalapio www.cvbankas.lt administratorių.

Atliekant tyrimą, nustatyta, jog interneto tinklalapyje www.cvbankas.lt antstolio Donato Kisieliaus kontoros skelbimo nėra.

Lygių galimybių kontrolierė

k o n s t a t u o j a:

Skundo tyrimo metu buvo vertinama, ar interneto tinklalapyje www.cvbankas.lt antstolio Donato Kisieliaus kontoros paskelbto skelbimo turinys, kuriame be kita ko, nurodoma, jog antstolio kontora ieško buhalterės, t.y. pareigų pavadinimas nurodytas moteriškos lyties daiktavardžiu, nėra diskriminacinio pobūdžio bei neprieštarauja Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 8 str. išdėstytai nuostatai, reglamentuojančiai diskriminuojančius skelbimus.

1. Pažymėtina, jog tiek Europos Sąjungos, tiek nacionaliniuose teisės aktuose diskriminacija pačia bendriausia šio žodžio prasme reiškia teisių sumažinimą arba atėmimą tam tikrai kategorijai asmenų dėl kokių nors požymių. Asmenų lygybės principas iš esmės reiškia diskriminacijos draudimą, o diskriminacija dažniausiai suprantama, kaip žmogaus teisių varžymas ar tam tikrų privilegijų teikimas, atsižvelgiant į lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų požymius.

Tiriant diskriminacijos fakto buvimą ar nebuvimą, yra lyginami keli žmonės, kurie skiriasi savo tapatybės požymiais, kitais požymiais, ir vertinama, ar tokiose pačiose, ar panašiose aplinkybėse jie traktuojami vienodai. Nagrinėjamu atveju atliekamas tyrimas dėl galimos diskriminacijos lyties pagrindu, t.y. nustatoma, ar interneto tinklalapyje www.cvbankas.lt kontoros paskelbto skelbimo turinys, kuriame, be kita ko, nurodoma, jog antstolio kontora ieško buhalterės, neturi požymių, atitinkančių privilegijų, pirmenybės ar pranašumo lyties pagrindu.

2. Europos Parlamento ir Tarybos 2006 m. liepos 5 d. direktyvos 2006/54/EB „Dėl moterų ir vyrų lygių galimybių ir vienodo požiūrio į moteris ir vyrus užimtumo bei profesinės veiklos srityje principo įgyvendinimo“ 14 str. 1 d. a) p. nurodyta, jog nei viešame, nei privačiame sektoriuje, įskaitant viešąsias įstaigas, negali būti nei tiesioginės, nei netiesioginės diskriminacijos dėl lyties, įsidarbinant, savarankiškai įsidarbinant ar profesinėje srityje, įskaitant atrankos kriterijus ir priėmimo į darbą sąlygas visoms veiklos rūšims ir visais profesinės karjeros etapais, įskaitant paaukštinimą.

Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 8 str. nurodo, jog skelbimuose priimti į darbą, valstybės tarnybą arba mokytis draudžiama nurodyti reikalavimus, suteikiančius pirmenybę vienai iš lyčių, reikalauti iš darbo ieškančių asmenų informacijos apie jų šeimines padėtį, amžių (išskyrus įstatyme numatytus atvejus), privatų gyvenimą ar šeimos planus.

Nagrinėjamu atveju darbo skelbimo pavadinime buvo nurodyta, jog siūlomas darbas buhalterei (-iui), tačiau skelbimo turinyje nurodoma, jog antstolio kontora ieško buhalterės. Pagal Valstybinės lietuvių kalbos komisijos prie Lietuvos Respublikos Seimo 1999 m. lapkričio 4 d. nutarimą Nr. 5(74) „Dėl pareigų, profesijų, mokslo laipsnių ir panašių pavadinimų“ pareigų, profesijų, teisinio statuso, rangų, titulų, mokslo laipsnių, pedagoginių mokslo vardų, kvalifikacinių laipsnių ir panašūs pavadinimai apibendrintai reiškiami vyriškos giminės daiktavardžiais. Pažymėtina, jog, nurodant pareigų pavadinimą moteriškos giminės daiktavardžiu, akcentuojamas darbas tik moterims, kadangi pagal minėtą nutarimą moterims apibūdinti pagal profesiją, teisinį statusą, rangą, titulą, mokslo laipsnį, pedagoginį mokslo vardą, kvalifikacinį laipsnį ir pan. vartojami moteriškosios giminės daiktavardžiai.

Antstolis D. Kisielius pažymėjo, jog darbo skelbimo antraštė, jog siūlomas darbas buhalterei (-iui) reiškia, jog kontora neišskiria šios profesijos atstovus pagal lytį ar kitus kriterijus, o tai, kad skelbimo turinyje nurodoma moteriška giminė, yra rašybos klaida. Pažymėtina, jog antidiskriminaciniai įstatymai draudžia darbdaviams, skelbimuose priimti į darbą, nurodyti reikalavimus, suteikiančius pirmenybę vienai iš lyčių. Žodis „skelbimai“ apima ne tik skelbimo pavadinimą (antraštę), bet ir turinį, todėl nurodant pareigų pavadinimą moteriškos giminės daiktavardžiu skelbimo turinyje, akcentuojamas darbas moterims.

6. Konstatuotina, jog interneto tinklalapyje www.cvbankas.lt antstolio Donato Kisieliaus kontoros paskelbto darbo skelbimo turinys, kuriame siūlomų užimti pareigų pavadinimas vartojamas moteriškos giminės daiktavardžiu, šiuo atveju „ buhalterė“, prieštarauja Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 8 str. išdėstytam reikalavimui, nustatančiam draudimą skelbimuose priimti į darbą, valstybės tarnybą arba mokytis, nurodyti reikalavimus, suteikiančius pirmenybę vienai iš lyčių. Tokiu skelbimu ribojamos galimybės kitos lyties atstovams, t.y. vyrams, užimti siūlomas pareigas.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, bei vadovaudamasi Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 24 str. 6 p. bei Lygių galimybių įstatymo 14 str. ir 15 str.,

Lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a:

1. Įspėti antstolio Donato Kisieliaus kontoros vadovą dėl padaryto pažeidimo.

2. Su sprendimu supažindinti antstolio Donato Kisieliaus kontoros vadovą.

Sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Lygių galimybių kontrolierė

Agneta Skardžiuvienė